

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 25C/139/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213212548
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr Jana Koščová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2015:7213212548.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II. sudkyňou Mgr. Janou Koščovou v právnej veci žalobcu F. Z. N. N..V..Q., F.: XXXXX XXX, N. N. H. X, G., právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava proti žalovanému D. H.Q., J.. X.X.XXXX, G. L. XXX/X, H., Y. času na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou Z.. M. N., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Košice - okolie, v konaní o zaplatenie 350,03 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Zmluvná podmienka z čl. 4 Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretom medzi účastníkmi konania dňa 9.4.2010 obsahujúca povinnosť žalovaného uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti.

Žalobu o zaplatenie 248,95 Eur zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 11.5.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť mu titulom neuhradených poplatkov za poskytnuté telekomunikačné služby sumu 350,03 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 3,45 eur od 12.7.2010 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 97,63 eur od 12.6.2010 do zaplatenia, ako aj nahradiť mu trovy konania.

Pohľadávka žalobcu pozostáva z nedoplatku za poskytované telekomunikačné služby vo výške 101,08 eur a zo zmluvnej pokuty o výške 248,95 eur titulom porušenia povinnosti žalovaným vyplývajúcich mu zo zmluvy o pripojení.

Pobyt žalovaného nie je známy, preto podľa ust. § 29 ods. 2 O.s.p. mu bol ustanovený opatrovník pre zastupovanie v tomto konaní v osobe zamestnanca súdu.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 25C 139/2013-51 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 101,08 Eura s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3,45 Eura od 12.7.2010 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 97,63 Eura od 12.6.2010 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Zároveň určil, že zmluvná podmienka z čl. 4 Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej medzi účastníkmi konania zo dňa

9.4.2010 obsahujúca povinnosť žalovaného uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Súd zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 5Co/50/2014-77 zrušil predmetný rozsudok okrem výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 101,08 eura s príslušenstvom a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa s odôvodnením, že pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že zmluvná podmienka nebol individuálna dojednaná. Závery, ku ktorým dospel súd pri pokute obsiahnutej v Dodatku k zmluve o pripojení a to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku sú nesprávne a v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné. Právny predchodca žalobcu predpokladal trvania zmluvného vzťahu minimálne po dobu 24 mesiacov s podmienkou riadneho odoberania služieb žalovaným a platenia za ne riadne a včas, poplatkov dohodnutých v aktuálnom cenníku. Je potrebné vychádzať z toho, že pri riadnom plnení zmluvných povinností žalovaným, nedošlo by k povinnosti platiť pokutu. Nie je možné z porušenia zmluvnej povinnosti vyvodzovať práva pre spotrebiteľa a poskytovať mu neprimeranú ochranu s paušálnym zamietaním platenia pokuty, lebo žalovaný, pokiaľ nie je obmedzený v svojich právach a povinnostiach (a nič také sa v konaní nezistilo), musel si byť vedomý, že chce telefón, že mu vzniká povinnosť a musel si aj uvedomiť dôsledky porušenia zmluvných povinností, keď neuhradila faktúru č. 7005749800 splatnú 11.7.2010 vo výške 33,45 €, faktúru č. 7004766603 splatnú 11.6.2010 vo výške 97,63 €. Čo sa týka záveru súdu, že zmluvná podmienka, týkajúca sa pokuty, je neprijateľná, nie je možné pripustiť okolnosť, že neplniť zmluvné záväzky sa oplatí. Účastníci si dojednali jasné zmluvné podmienky s povinnosťou viazanosti na 24 mesiacov odoberať od právneho predchodcu žalobcu služby a neporušovať zmluvné povinnosti stanovené v zmluve a v dodatku a riadne uhrádzať splatné faktúry za poskytované služby mobilným operátorom, žalovaný porušil zmluvné dojednania, prestal uhrádzať platby za poskytnuté služby v súlade so všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spol. T-Mobile Slovensko, a.s., čím došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu a na porušenie týchto povinností je viazané platenie pokuty. Žalovaný prijal zmluvné podmienky právneho predchodcu žalobcu, kde sa mohol rozhodovať, či si vyberie konkrétneho zmluvného operátora, aké služby bude odoberať a platiť za ne príslušné poplatky, uplatnil svoju zmluvnú voľnosť a nie je možné hovoriť o tom, že by bol výlučne odkázaný na jedného mobilného operátora, ak na trhu pôsobia traja mobilní operátori. Nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu zneužíval svoje postavenie na trhu a nútil žalovaného vybrať si mobilného operátora, pri zmluvnom vzťahu šlo jednoznačne o jeho ničím neovplyvnenú vôľu zvoliť si tohto mobilného operátora (právneho predchodcu žalobcu), dodržiavať jeho zmluvné podmienky, nie je možné uzavrieť, že by dojednaná pokuta bola nečestnou klauzulou v zmluve a z toho dôvodu je neplatnou a že by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá - podľa § 53 ods.5 Obč.zák. je neplatná.

Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a to Zmluvou o pripojení, jednotlivými faktúrami, Zmluvou o postúpení pohľadávok, plnomocenstvom a zistil tento skutkový stav:

Právny predchodca žalobcu (Y.-S. N., M..N.), F.: XXXXXXXXX, so sídlom I. XXX/A, G.) a žalovaný uzatvorili dňa 9.4.2010 Zmluvu o pripojení č.XXXXXXXXXX spolu s Dodatkom k tejto zmluve, v dôsledku čoho sa žalovaný stal užívateľom služieb žalobcu, pričom mu bolo zriadené telefónne číslo XXXXXXXXXX podľa týchto Zmlúv.

Na základe vyššie uvedenej Zmluvy o pripojení žalobca požičal žalovanému mikroprocesorovú kartu - SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 3.10.2012 uzavretej medzi spoločnosťou N. Y., M..N.. ako postupcom a spoločnosťou F. F. N. N..V..o. ako postupníkom bola pohľadávka voči žalovanému z titulu nezaplatených dlžných faktúr vo výške dlžnej sumy 350,03 eur postúpená spoločnosti F. Z. N..

Žalovaný sa zároveň zaviazal zotrvať po dobu 24 mesiacov od vzniku zmluvného vzťahu klientom žalobcu s tým, že bude platiť včas cenu služieb v súlade so „Všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti Y.-S. N., M..N.. (ďalej len „Všeobecné podmienky“) tak, aby nedošlo k vypojeniu SIM karty z prevádzky zo strany prevádzkovateľa. V prípade porušenia

zmluvných povinností a následného vypojenia SIM karty bol žalovaný povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Faktúrou č. 7005749800 splatnou dňa 11.7.2010 vo výške 3,45 eur, faktúrou č. 7004766603 splatnou dňa 11.6.2010 vo výške 97,63 eur a faktúrou č. 7011916704, splatnou 11.1.2011 vyúčtoval žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Doloženými listinnými dokladmi mal súd preukázané, že medzi účastníkmi konania bol založený záväzkový vzťah týkajúci sa poskytovania telekomunikačných služieb v mobilnej sieti žalobcu. V zmysle ujednaní účastníkov bol žalovaný povinný hradiť cenu služieb vyúčtovaných žalobcom faktúrou za dohodnuté zúčtovacie obdobie. Faktúra bola žalovanému zaslaná na adresu ním uvedenú pri uzatváraní zmluvného vzťahu. Nakoľko žalovaný porušil svoje povinnosti hradiť riadne a včas svoje splatné záväzky v zmysle Dodatku k zmluve bol povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur za porušenie zmluvy.

Žalobca podaním zo dňa 18.11.2013 dôvodil, že zmluvná pokuta v sume 248,95 eur z titulu porušenia ust. bodu 1 písm. b) dodatku k zmluve o pripojení č. XXXXXXXXXX, a týka porušenia povinnosti žalovaného riadne a včas platiť cenu služieb a teda aj porušenia záväzku doby viazanosti - 24 mesiacov žalovaným v zmysle ust. bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení. mal za to, že dojednaná zmluvná pokuta spĺňa všetky náležitosti v zmysle ust. § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz dojednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným. Zároveň vo svojom podaní žalobca poukázal na právny záver vyjadrený v Rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Obdo 4/99, ktorý je možné aplikovať aj na občianskoprávne vzťahy, a to že samotná skutočnosť, že si strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou neznamena, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Žalobca mal za to, že sprístupnil žalovanému služby v zmysle zmluvných dojednaní a tiež žalovanému poskytol mobilné zariadenie Nokia 2700 za zvýhodnenú akciovú cenu 1 euro, ktorého reálna hodnota predstavovala v čase predaja 79 eur a taktiež žalovanému poskytol benefit v podobe výhodných cien volaní 0,06 eur za minútu. Žalobca vo vzťahu k prípadnej deklarovanej „značnej“ nerovnováhe medzi zmluvnými stranami zdôraznil, že žalovanému nič nebránilo vybrať si balík služieb v plnej hodnote bez záväzku doby viazanosti Zmluvou o pripojení. V takomto prípade mal žalovaný možnosť uzavrieť dodatok k zmluve o pripojení bez doby viazanosti a bez benefitov, a aj bez zmluvnej pokuty. Žalobca uviedol, že označením dojednanej zmluvnej podmienky za neprijateľnú sa vytvára neudržateľný stav, kedy súdna ochrana je poskytovaná nezodpovednému a ľahkovážnemu spotrebiteľovi na úkor poctivého dodávateľa, ktorý si na rozdiel od spotrebiteľa svoj záväzok riadne a včas splnil, pričom spotrebiteľ však svoj záväzok riadne platiť dohodnutú cenu za služby preukázateľne porušil. Žalobca vo svojom vyjadrení taktiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 9Co/31/2012, v ktorom bolo prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posudzovania všetkých súvisiacich okolností a osobitosti konkrétneho prípadu.

V zmysle bodu 10.3 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-S. Slovensko, a.s. v prípade, ak bola medzi spoločnosťou T-S. a účastníkom dohodnutá pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo Zmluvy zmluvná pokuta, zaplatením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo dotknutej zmluvnej strany na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá jej vznikla porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje daná zmluvná pokuta. Zmluvná strana, ktorá porušila svoju povinnosť, je povinná uhradiť oprávnenej zmluvnej strane náhradu škody presahujúcu sumu zmluvnej pokuty.

V zmysle ust. § 42 ods. 1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

V zmysle ust. § 42 ods. 1 písm. d) bod 2 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podnik má právo dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplataenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplataenie, upravenej vo všeobecných podmienkach.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa..

Podľa § 43 ods. 2 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa ust. § 43 ods. 5 písm. b) zák. č. 610/2003 Z.z. podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatí cenu za poskytnutú službu do 45 dní po splatnosti alebo opakovane porušuje podmienky zmluva o pripojení.

Podľa ust. § 52 ods. 1, 2 a 4 OZ (ďalej len „Občianskeho zákonníka“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 až 6 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa ust. § 53a ods. 1,2 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa ust. § 53b ods. 1 OZ, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa ust. § 544 ods. 1,2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Na základe predložených listinných dôkazov súd dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pripojení, v zmysle ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému telekomunikačné služby. Zároveň v zmysle zmluvných dojednaní účastníkov, žalovaný bol povinný hradiť cenu služieb vyúčtovaných právnym predchodcom žalobcu. V zmysle Dodatku k Zmluve o pripojenú uzavretej medzi účastníkmi konania 9.4.2010 v článku 4, v prípade porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu služieb po dobu viazanosti počas 24 mesiacov nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky, prípadne nedopustiť sa konania, na základe ktorého by právnemu predchodcovi žalobcu vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení odstúpením, alebo vypovedať zmluvu a po dobu viazanosti nepožiadat' o aktiváciu alebo zmenu programu služieb na program služieb s nižším mesačným poplatkom, ako má minimálny program služieb uvedený v tabuľke 1 Dodatku, resp. pre prípad porušenia povinnosti v článku 3, bodu 3.6 Všeobecných zmluvných podmienok a v článku 5, bodu 5.2 Všeobecných zmluvných podmienok, v dôsledku ktorých dôjde k následnému vypovedaniu SIM karty, bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eura.

Súd konštatuje, že takto upravené zmluvné dojednania zmluvnej pokuty spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v danom prípade žalovanej, kedy zmluvnou pokutou je výlučne sankcionovaná len jedna strana, v danom prípade len spotrebiteľ a dodávateľ nie je žiadnym spôsobom za porušenie akýchkoľvek svojich povinností sankcionovaný, pričom tento pripravuje obsah zmluvy a spotrebiteľ ju žiadnym spôsobom neovplyvňuje.

Žalobca v celom konaní nepreukázal, že zmluvné podmienky boli individuálne dojednané. Nie je možné akceptovať stav, v rámci ktorého jedna zo zmluvných strán zneužíva svoje postavenie na to, že diktuje zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď výhradne prijme, alebo dodávateľ s ním neuzavrie zmluvu. Spotrebiteľ má objektívne nejasnú predstavu o obsahu zmluvných podmienok, a to nielen vzhľadom na veľmi drobné a nečitateľné písmo, akým sú podmienky v Dodatku k Zmluve o pripojení uvedené, ale aj vzhľadom na formuláciu jednotlivých zmluvných dojednaní a ich množstvo.

Takéto dojednanie o zmluvnej pokute bolo už rozsudkom Okresného súdu v Bardejove č.k. 40C 162/2011-28 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co 32/2012 vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 153 ods. 4 O.s.p.

Pokiaľ bolo odvolacím súdom konštatované v zrušujúcom uznesení, že žalovaný prijal zmluvné podmienky s možnosťou vybrať si zmluvného operátora, a nie je možné hovoriť o tom, že by bol výlučne odkázaný na jediného mobilného operátora, ak na trhu pôsobia traja mobilní operátori, súd prvého stupňa konštatuje, že zo súdnej praxe je súdu známe, že obdobné zmluvné podmienky, ako mobilný operátor - právny predchodca žalobcu poskytovali aj ďalší mobilní operátori na Slovenskom trhu.

Na základe uvedeného je zřejmé, že nie je možné hovoriť o ničím neovplyvnenej vôli zvoliť si mobilného operátora.

Zaplatenie zmluvnej pokuty bolo medzi účastníkmi dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovaným, pri následnom vyradení SIM karty z prevádzky. Zaplatenie zmluvnej pokuty medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bolo dohodnuté v prípade porušenia hoci len jednej povinnosti žalovaným a preto právny predchodca žalobcu bol oprávnený pri ďalšom porušení niektorej z povinností uplatňovať zmluvnú pokutu opätovne až do zániku zmluvy, pričom vypnutie SIM karty z prevádzky automaticky neznamenalo zrušenie alebo zánik zmluvy, čo vyplýva z bodu 5 Dodatku k zmluve o pripojení uzavretom medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, keďže doba viazanosti v zmysle uvedeného bodu sa predĺži v prípade porušenia alebo obmedzenia

poskytovania služieb na základe žiadosti účastníka, alebo na základe využitia práva dodávateľa prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb o obdobie zodpovedajúce skutočnému trvaniu prerušenia alebo obmedzenia poskytovania služieb.

Zároveň viazať možnosť vypovedania zmluvy zo strany spotrebiteľa ako konania, ktoré je v súlade so zákonom, ako aj objektívnej žiadosti na vypnutie SIM karty z prevádzky v prípade krádeže, kedy hrozí spotrebiteľovi škoda spočívajúca v možnom využití telefonických služieb inou osobou na účet spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty je absolútne neprijateľné pre priamy rozpor so zákonom a aj z uvedených dôvodov nemôže byť zmluvná podmienka dohodnutá v článku 4 Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 9.4.2010 prijateľná a platná.

Je nepochybné, že žalovaný užíval služby žalobcu, za ktoré cenu neuhradil, na úhradu ktorých však bol súdom právoplatne zaviazaný a zároveň je zrejmé, že právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanému mobilný telefón za nižšiu kúpnu cenu ako trhový, avšak je možné konštatovať, že právny predchodca žalobcu tak urobil dobrovoľne a bolo to účelom jeho marketingovej obchodnej stratégie.

Zároveň súd konštatuje, že právny predchodca žalobcu v zmysle zmluvných podmienok žiadal od spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu vždy v rovnakej nezmenenej výške bez ohľadu na to, že aký čas mu ostáva do naplnenia doby viazanosti, teda mohla reálna hrozit' situácia, že rovnakú zmluvnú pokutu zaplatí účastník, t.j. spotrebiteľ, ktorý od začiatku neplní povinnosť zo zmluvy, ako aj spotrebiteľ, ktorý zaplatil viac paušálnych mesačných poplatkov. Rovnako je bez významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nesplnil, t.j. či len cenu mesačného paušálneho poplatku alebo cenu v dôsledku využívania služieb nad dohodnutý paušálny poplatok niekoľkonásobne vyššiu. Je zrejmé, že takto dohodnuté podmienky právnym predchodcom žalobcu pre uplatnenie zmluvnej pokuty sú koncipované ako štandardné formulárové podmienky, teda nie sú medzi účastníkmi konania osobitne dojednané, poškodzujú spotrebiteľa a vytvárajú nerovnomerné postavenie medzi účastníkmi zmluvy. Spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom ako dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

V zmysle článku 3 bodu 1 Smernice Rady 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebol individuálne dojednaná, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy dovedie ku škode spotrebiteľa.

Podľa článku 3 bodu 2 predmetnej Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa čl. 6 bodu 1 Smernice členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

V súvislosti s ust. čl. 6 ods. 1 Smernice existuje celý rad rozhodnutí Súdneho dvora napr. rozhodnutie OCEANO GRUPO EDITORIAL SA a ROCIO MURCIANO QUINTERO a medzi SALVAT EDITORES SA a spol. (C- 240/98 - 244/98), vec C-168/05 ELISA MARIA MOSTAZA CLARO proti CENTRO MÓVIL MILENIUM SL, vec C- 243/08 PANNOM GSM a vec C- 40/08 ARTUCOM TELECOMUNICACIONES, kde Súdny dvor rozhodol , že tento článok Smernice je kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a skutočnou rovnováhou, ktorú medzi nimi môže znovu zaviesť(rozsudok Mostaza Claro bod. 34, rozsudok PANNON GSM bod 25).

Tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudok OCEANO bod 27, rozsudok MOSTAZA CLARO bod. 26). Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

Smernica Rady 93/13/ EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských zmluvách bola do slovenského právneho poriadku implementovaná dňom 1.4.2004 zákonom č. 150/2004 Z.z. z 2.3.2004 , ktorým sa mení a dopĺňa zákon čl. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (do ust. §§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Znamená to teda, že súd musel na predmetný prípad použiť priamo predmetnú Smernicu a nie až jej neskoršiu implementáciu do Občianskeho zákonníka.

Európsky súdny dvor rozsudkom zo dňa 27.6.2000 v spojených prípadoch C- 240/98 až C-244/98 OCEANO GRUPO EDITORIAL SA a RUCIO MURCIANO QUINTERO a medzi SALVAT EDITORES SA a spol. rozhodol, že ochrana poskytnutá spotrebiteľom Smernicou Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o neprimeraných , nečestných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách má za následok, že národný súd môže svojím vlastným návrhom určiť, či je zmluvná podmienka nečestná, počas svojho predbežného zhodnotenia pokiaľ ide o fakt, či sa môže k nároku prikrčiť pred národnými súdmi.

System ochrany uvedenou Smernicou je založený na idej, že spotrebiteľ je v slabšom postavení voči predajcovi alebo dodávateľovi vo veci práva vyjednávať a jeho úrovne znalosti. To vedie k tomu, že spotrebiteľ odsúhlasí predajcom alebo dodávateľom vopred skoncipované podmienky bez toho ,aby mohol ovplyvniť ich obsah. Cieľ čl. 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok,. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie nech vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V niektorých členských štátov procedurálne predpisy

neumožňujú jednotlivcom brániť sa v týchto konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku vznesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť len ak národný súd prehlási, že má právomoc hodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd poukazuje na ust. § 53a ods. 1 OZ a vzhľadom na okolnosť, že obdobné zmluvné podmienky ako v predmetnej veci boli aj inými stupňami súdov, či už okresných alebo krajských vyhlásené za neprijateľné a teda neplatné a aj z uvedeného dôvodu v zmysle predmetného ustanovenia dodávateľ bol povinný zdržať sa používania takejto podmienky, alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Na základe uvedeného súd uzavrel, že zmluvná podmienka upravujúca dohodu právneho predchodcu žalobcu a žalovanej o zmluvnej pokute za porušenie povinnosti na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je neprijateľná a neplatná a na základe neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenia, žalovanému povinnosť plniť a keďže zmluvná podmienka o dohodnutej zmluvnej pokute ne neplatná, nie je možné ani jej výšku moderovať.

Nárok žalobcu na úhradu zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol.

Podaním zo dňa 29.12.2014 oznámil vedľajší účastník Združenie spotrebiteľov Slovenska vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného.

Nakoľko spoločnosť Združenie spotrebiteľov Slovenska o.z. nepredložilo súhlas žalovaného na strane ktorého mal v konaní vystupovať, súd v súlade s ust. § 93 ods. 3 O.s.p. na jeho vstup do konania neprihliadal.

Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. a nakoľko žalobca mal v konaní úspech čiastočný, pričom pomerná časť úspechu je menšia ako neúspechu, preto súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p., z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).